

Čís. 6504.

Byla-li ujednána koupě bez výhrady vlastnického práva prodatelova ku prodanému zboží, nelze mlčení kupitelovo k doložce na straně účtu, že zboží zůstává až do úplného zaplacení majetkem prodatelovým, považovati za schválení doložky.

Ani v tom, že se kupitel neohradil proti napotomnímu uplatňování vlastnického práva prodatelova ku prodanému zboží, nelze nutně spatřovati souhlas s výhradou vlastnictví prodatelova.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1926, Rv I 662/26.)

Žalující společnost dodala Jiřímu F-ovi mouku, nevyhradivši si při uzavření koupě vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny. Výhrada tato byla doložena teprve v účtu, proti němuž Jiří F. ničeho nenamítl. Mouka byla Jiřímu F-ovi odevzdána, napotom prodána a výtěžek byl uložen u Dra U-a. Na pohledávku Jiřího F-a proti Dru U-ovi na vydání kupní ceny za mouku, vedl exekuci žalovaný erár pro peněžitou pohledávku za Jiřím F-em. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující společnost na eráru zrušení exekuce, tvrdíc, že vzhledem k doložce na účtu nepozbyla vlastnictví k mouce a tudíž ani k útržku za ni. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby, N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud přiznal žalující straně vlastnické právo k vylučované z exekuce mouce, pokud se týče k výtěžku za ni docílenému a vyhověl následkem toho žalobě o nepřipustnost exekuce podle §u 37 ex. ř. proto, že podle jeho názoru byla dodávka mouky ujednána s výhradou vlastnictví až do zaplacení kupní ceny pro žalující stranu a že došlo k tomuto ujednání tím, že účty na mouku obsahovaly doložku o výhradě vlastnictví a kupitel Jiří F. k této doložce mlčel, pokud se týče proti ní neprotestoval. S tímto názorem odvolacího soudu o významu kupitelova mlčení k oné doložce na účtu, jakož i s názorem, že žalující straně vlastnictví k mouce, pokud se týče k výtěžku za ni náleží a že žaloba jest proto opodstatněna, nelze souhlasiti. Jak bylo zjištěno, nabídla žalující strana Jiřímu F-ovi mouku ke koupi dopisy ze dne 22. května a 4. června 1924. Jiří F. mouku dle těchto nabídek dopisy ze dne 24. května a 7. června 1924 objednal, načež žalující strana mouku Jiřímu F-ovi zaslala. Současně s odesláním zboží byly F-ovi zaslány účty na mouku ze dne 28. května a 7. června 1924. V těchto účtech po levé straně kromě doložky o reklamační lhůtě a o příslušnosti rozhodčího soudu jest také vytištěna doložka, že zboží zůstává až do úplného zaplacení účtu majetkem dodávajících mlýnů. Není sporu o tom, že ani v nabídkách žalující strany ani v objednávkách Jiřího F-a, ani ve sděleních žalující strany, že vyřídila objednávky, nic o výhradě nestálo. Výhrada byla učiněna

žalující stranou až v účtech, tedy podle toho, co bylo o nabídce a objednávce uvedeno, teprve potom, když koupě byla již bez výhrady ujednána. Jest zjištěno, že Jiří F. k doložce na účtech mlčel, pokud se týče, že se proti ní neohradil. Vykládati toto mlčení, jak činí odvolací soud, jako souhlas s doložkou nelze. Pokud zákon jako na př. v čl. 319 druhý odstavec, v čl. 323 první odstavec, v čl. 339 čtvrtý odstavec, v čl. 347 odstavec druhý až čtvrtý, v čl. 364 druhý odstavec obch. zák. nebo v §§ 88 první odstavec j. n. mlčení za souhlas neprohlašuje a pokud ani podle obchodních zvyklostí není mlčení souhlasem, což na souzený případ nedopadá, lze pokládati mlčení za souhlas jen tehdy, když podle okolností, hledíc k pravidlům poctivého styku, pokud se týče víry a poctivosti v obchodu, se mlčení jiný význam než souhlasu přikládati nedá (§ 863 obč. zák.). Mlčení Jiřího F-a nebylo však doprovázeno takovými okolnostmi a okolnosti svědčící souhlasu s doložkou nebyly ani uvedeny, aniž vyšly na jevo. Ohraditi se proti doložce nebylo nutno, zejména proto, že koupě byla již pevně ujednána. Mimo to nebyla doložka pojata do vlastního účtu, nýbrž byla vytištěna po straně, vedle, a mohlo se dokonce vzhledem k předchozímu již hotovému ujednání koupě, v němž nebylo o výhradě zmínky, i za to míti, že doložka byla ponechána na účtě přehlédnutím. Mlčení Jiřího F-a k výhradě vlastnictví na účtech nelze pokládati za jeho souhlas a za přistoupení k této výhradě a opačné stanovisko odvolacího soudu není oprávněno. Žalující strana tvrzené své vlastnictví k mouce, pokud se týče k výtěžku za ni opírala i o to, že prý Jiří F. uznal její vlastnictví k mouce také později při jednání dne 18. června 1924 s jejím zástupcem o zaplacení zboží. V tomto směru jest však prokázáno pouze, že, když zástupce žalobkyně dne 18. června 1924 žádal zaplacení mouky a při tom uvedl, že žalující strana má na mouce vyhrazeno vlastnické právo, Jiří F. se proti tomuto uplatňování vlastnictví neohradil. O tomto mlčení F-ově, ježto ani tu nevyšly na jevo okolnosti, vzhledem k nimž by mohlo mlčení to býti pokládáno za souhlas, platí, co bylo shora uvedeno o mlčení k doložce o výhradě vlastnictví na účtě. Proti souhlasu s vlastnictvím Jiřím F-em vůči zástupci žalobkyně prý mlčky projevenému svědčí i to, že Jiří F., byv dne 23. srpna 1924, tedy za nedlouho, nynější žalující stranou žalován o vydání mouky, stavěl se k vlastnictví žalující strany k mouce zamítavě a je neuznával. Odvolací soud neprávem tedy pokládal výhradu vlastnictví mezi prodávatelem a kupitelem za ujednanou a neprávem žalobě o vyloučení mouky, pokud se týče výtěžku za ni z exekuce, přiznáváje žalující straně k mouce, pokud se týče k výtěžku za ni právo vlastnické, vyhověl. Zabýváti se otázkou, zdali, i kdyby Jiří F. byl vůči zástupci žalobkyně uznal vlastnictví žalující strany k mouce, žalující straně by přes to právo vlastnické nepatřilo, ježto jí nebyla mouka Jiřím F-em do vlastnictví nazpět odevzdána, netřeba.

Čís. 6505.

Při vrácení obalu zboží (sudů) nelze použití čl. 344 a 345, nýbrž čl. 351 obch. zák.